

INŠTITUT ZA KEMIJO

SIKEMIJA

Umova ulica, 1120, Ljubljana, Slovenija
T: +386 (0)1 4768 1111
F: +386 (0)1 4768 1112
E: info@ik.si

GALERIJA KEMIJSKEGA INŠTITUTA

Simetrije

Dr. Nada Kraševac in prof. dr. Jure Zupan

Na naslovnici: Jure Zupan, Trojni vozel, kot Möbiusov trak

Tokratna razstava zaposlenih na Kemijskem inštitutu je namenjena predstavitvi fotografskih del dr. Nade Kraševac in posebnih kiparsko- prostorskih del prof. dr. Jure Zupana. Čeprav gre za dela, ki so na prvi pogled povsem različna, so povezana na nek poseben način, saj se pri obeh avtorjih izrazito pojavlja simetrija. Tako dr. Kraševčeva kot dr. Zupan se dotikata simetrije na zelo različne načine in hkrati zelo specifično, saj oba povezujeta ta odnos s samo likovno specifikko in tehniko, v kateri se lotevata svojih del.

Kiparska, prostorska dela prof. dr. Jureta Zupana izhajajo iz matematičnih in fizikalnih premislekov o prostorskih odnosih, silah in celo o konceptualnih razlagah vesolja. Na zanimiv način nas dr. Zupan vedno znova spomni, kako blizu nasproti si dejansko stojita fizika in metafizika, evidenca in transcendenca, posebej še, ko začnemo stvari gledati iz filozofskega vidika, saj se lahko dejansko- sti v vsej njeni nenavadnosti, globini in lepoti le čudimo. Njegove materializacije zanimivih fenomenov kot je npr. Moebiusov trak, narejen iz železa ali pa leseni model vesolja ter izjemna struktura medsebojno podpirajočih se lesenih palic nas opomnijo na to, kako lahko določene preproste reči v življenju dobijo povsem drugačne konotacije, ko se začnemo dejansko spraševati o njih in jih ne jemljemo več kot zgolj nekaj samoumevnega.

Pri avtorici fotografij, doc. dr. Nadi Kraševac, se simetričnost dogaja kot vzpostavljanje razmerja med nečim, kar je evidentno prisotno v podobi fotografije in med tistim delom podobe, ki si ga, takoj ko ugotovimo, kako je podoba dejansko zajeta iz naravnega okolja, sami ustvarimo v naši domišljiji. Morda ne kot popolno vizualizacijo preslikave, temveč bolj kot idejno shemo, v katero nas fotografije tako rekoč »ujamejo«, kot bi šlo za idejno past. Ta zanimiva dihotomija, v katero je zajet le del celote, ki jo v naših mislih do-mislimo, je po svoje zanimiv manever, ki ga avtorica "izbeza na dan" pri vsakem od nas, gledalcev, ko ugotavljamo, kakšna je bila "celotna slika". Pravzaprav pa lahko ob teh delih dveh znanstvenikov iz Kemijskega inštituta ugotovimo bolj splošno, da v kateremkoli ustvarjalnem procesu vedno domišljujemo stvari, ki jih gradimo na določenem delu stvarnosti ali izkušnji, s čemer v bistvu dopolnimo stvarnost z jezikom in s podobo.

Jiri Kočica

Nada Kraševc, Ledeno hladna plovba pod Blejskim gradom

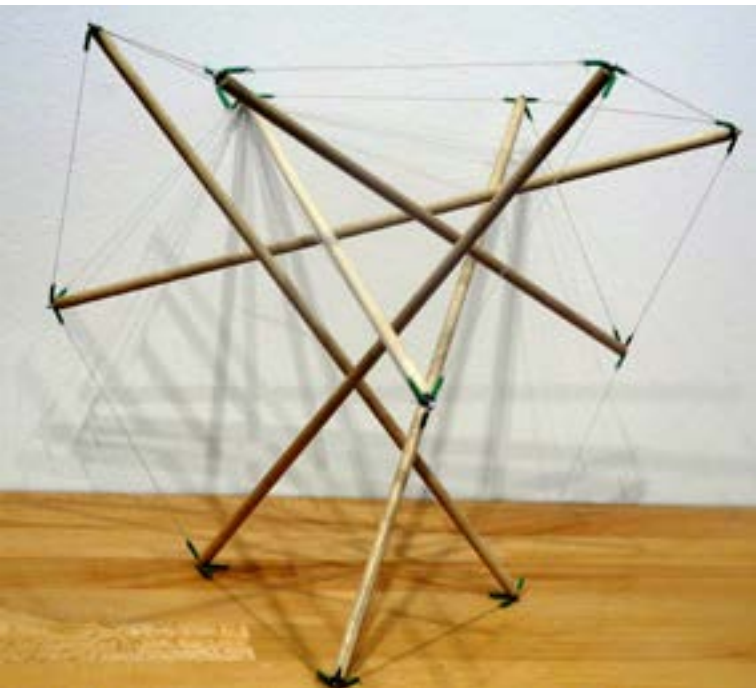
Jure Zupan, Möbiusov trak

Nada Kraševc, Mestna hiša v Funchalu, ujeta v foto očala

Nada Kraševac, Okna v oknu milanske Univerze Bicocca

Jure Zupan, samo-lebdeča struktura

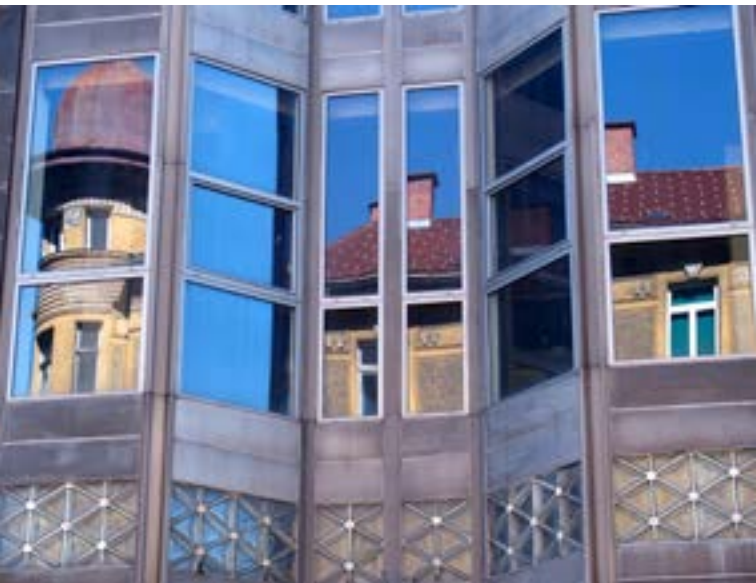

Nada Kraševac, Izpod mostu čez reko Arno

Beseda o avtorjih:

Doc. dr. Nada Kraševc je znanstvena sodelavka z Odseka za molekularno biologijo in nanobiotehnologijo na Kemijskem inštitutu ter docentka za področje Biokemije na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani. Posveča se raziskavam s področja molekularne biologije in mikologije, pri čemer se osredotoča na podobnosti beljakovin pri glivah, njihovih vlogah pri bioloških procesih na molekularno biološki in biokemijski ravni. Zelo jo zanima ustvarjalno delo nasploh, a se konkretno poleg znanstvenega dela najbolj posveča fotografiji.

Prof. dr. Jure Zupan, je svojo formalno izobrazbo v področju fizike nadgradil z doktoratom iz kvantne kemije in se izpopolnjeval v Švici, ZDA, Nemčiji, Belgiji in Španiji. S svojim dolgoletnim znanstvenim delom je eden vidnejših slovenskih znanstvenikov, ki je hkrati dejaven tudi v mnogih drugih področjih. Leta 1963 se je zaposlil na IJS, leta 1974 pa na KI. Bil je več let član in predsednik Znanstvenega sveta in Upravnega odbora KI. Je član Evropske akademije znanosti in umetnosti v Salzburgu in redni profesor na FKKT Univerze v Ljubljani. Hkrati je tudi publicist in je bil tudi minister za znanost in tehnologijo RS. Kako raznoliko je njegovo delovanje nam pove tudi to, da je napisal knjigo, ki se posveča celotni pomenski strukturi slovenskih glagolov. Med drugim ga veselijo zanimivi procesi pri izdelavi matematično zasnovanih skulptur.

Nada Kraševc, Ljubljanska meščanska hiša v izložbenem oknu

Od 19. 12. 2019 do 20. 1. 2020 v galeriji Kemijskega inštituta v Ljubljani

Kurator, tekst in oblikovanje: Jiri Kočica

Brezplačna spletna izdaja, 2022

URL: <https://www.ki.si/o-institutu/galerija/nada-krasevec-in-jure-zupan-simetrije-december-2019/>

CIP: Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 92448003 ISBN 978-961-6104-58-6 (PDF)

Kemijski inštitut
Ljubljana, Slovenija

National Institute of
Chemistry, Slovenia

Hajdrihova 19, Ljubljana
www.ki.si / 01 47 60 200